

วิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการทอเสื่อกลายธรรมชาติแบบพับ

ขนาด 200x200 ซม. ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านแพง

หมู่ที่ 11 ตำบลบ้านแพง อำเภอกอสุ่มพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

Cost and Compensation of Reed Mats Weaving in Folded Natural Pattern,
Size 200x200 Cms of the Group of Ban Phaeng Housewives at Moo 11, Ban
Phaeng Sub-district, Kosum Phisai District, Mahasarakham Province

มาลีรัตน์ สาพิว¹ รุ่งฤดี ภิรมย์ไกรภักดิ์² ธัญญลักษณ์ เวียงอินทร์³ ชลธิชา สุทธิประภา⁴ วรณนิภา ไพรวลัย⁵ และพรรณิภา สิงลี⁶

Maleerat Saphio¹, Rungluedee Piromkraipak², Tanyaluck Veang-in³, Cholticha Suttiprapha⁴,

Wannipa Praisai⁵ and Pannipa Singlee⁶

¹⁻⁶หลักสูตรบัญชีบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

อีเมล: Maleerut.sap@neu.ac.th

วันที่รับบทความ (Received) 29 ตุลาคม 2563

วันที่ได้รับบทความฉบับแก้ไข (Revised) 9 ธันวาคม 2563

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) 12 ธันวาคม 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของผู้ทอเสื่อกลายธรรมชาติแบบพับขนาด 200x200 ซม. 2) เพื่อวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการทอเสื่อกลายธรรมชาติแบบพับขนาด 200x200 ซม. และ 3) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อต้นทุนกระบวนการผลิตเสื่อทอเสื่อกลายธรรมชาติแบบพับขนาด 200x200 ซม. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยได้มาจากแบบสอบถามผู้ทอเสื่อ จำนวน 90 คน ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านแพง หมู่ที่ 11 ตำบลบ้านแพง อำเภอกอสุ่มพิสัย จังหวัดมหาสารคาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านแพงเป็นเพศหญิง มีอายุ 41-60 ปี มีระดับประถมศึกษา มีสถานภาพสมรส มีประสบการณ์ทอเสื่อมากกว่า 15 ปี ได้รับความรู้และเทคนิคการทอเสื่อจากพ่อและแม่ และมีการจัดจำหน่ายผ่านกลุ่มผู้ผลิตเป็นสมาชิก 2) การผลิตเสื่อมีต้นทุนเฉลี่ย 244.60 บาทต่อผืน มีรายได้จากการขายเฉลี่ย 350 บาทต่อผืน มีกำไรจากการขายปลีกเสื่อ 105 บาทต่อผืน 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการผลิตเสื่อมากที่สุดคือ ด้านวัตถุดิบ

คำสำคัญ : ต้นทุน, ผลตอบแทน, ผลผลิตจากเสื่อทอ, ทอทั้งต้น, ลายธรรมชาติ

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study the general condition of the 200 cms x 200 cms folded natural mat weaving, 2) to analyze the cost and compensation of mat weaving in folded natural pattern size 200cms x 200 cms, and 3) to analyze factors affecting the cost of mat weaving in folded natural pattern size 200cmsx200 cms. The instrument was a questionnaire and the participants were 90 housewives at Banpaeng village, Moo 11, Ban Phaeng sub-district, Kosum Phisai district, Mahasarakham province. The statistics used were frequency, percentage, mean and standard deviation. The results showed that 1) 41-60 years old housewives were graduated from primary school and they were married. Moreover, they have been experienced in weaving reed mats for more than 15 years, and have been learnt and gained techniques of reed mat weaving from their parents. It is distributed through a group of manufacturers, 2) the cost of producing reed mats averagely 245 baht / piece but earning averagely 350 baht / piece which benefit 105 baht / piece, and 3) the highly affect for producing reed mats was the raw materials.

Keywords: Cost, Compensation, Reed Mats Products, Weaving from whole Grasses, and Natural Pattern

บทนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีวัฒนธรรม มีลักษณะและเอกลักษณ์เป็นของตนเอง ศิลปวัฒนธรรมแต่บรรพบุรุษสืบยาวนาน หลายทศวรรษ ประจักษ์แก่สายตาถึงรุ่นลูกรุ่นหลาน ได้สืบทอดกันอย่างเป็นรูปธรรมและนามธรรม ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่บ่งบอกได้ว่า บรรพบุรุษเราในรุ่นก่อน ๆ มีความรู้ความสามารถในการออกแบบงานศิลปะจนกลายเป็นวัฒนธรรม เป็นองค์ความรู้สืบทอดรุ่นต่อรุ่นไม่ให้สูญหายไป และก็ยังสืบทอดต่อไปอีกยาวนาน ด้วยการอนุรักษ์ความเป็นไทยไว้สืบไป (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดมหาสารคาม, 2563) ปัจจุบันกระแสสังคมและเศรษฐกิจมีเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสู่สังคมใหม่ ส่งผลต่อวิถีการดำเนินชีวิตที่เกิดขึ้นในชุมชนทั้งด้านสังคม วัฒนธรรม และภูมิปัญญาที่สืบทอดกันมาหลายปี แต่ละยุคแต่ละสมัยก็เริ่มมีการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมใหม่ๆ เข้ามา งานหัตถกรรมพื้นบ้าน วิถีชีวิตความเป็นอยู่ องค์ความรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเอง (ยุวดีพร ธาราพงศ์ และคณะ, 2555) ดังนั้นประชาชนควรอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมชุมชนของตนเองเอาไว้ (ธัญญวรรณ์สันติญา เคนาภูมิ และเสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร, 2562) พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548 ได้มีการส่งเสริมความรู้และภูมิ

ปัญหาท้องถิ่น โดยการนำมาพัฒนารูปแบบของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่มีผลให้ชุมชนได้พึ่งพาตนเองได้ และเป็น การสร้างรายได้ รวมถึงการพัฒนากระบวนด้านเศรษฐกิจของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็ง มีความพร้อม สำหรับในการแข่งขันทางการค้าในอนาคต ยังรวมไปถึงการพัฒนาของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน นำไปสู่การเป็นผู้ ประกอบกิจการในระดับที่สูงขึ้น และสร้างความมั่นคงให้แก่กิจการวิสาหกิจชุมชนประเทศไทยมีนโยบายในการ จัดทำโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ที่จะพัฒนาให้ชุมชน และประชาชนได้มีอาชีพ และมีรายได้ในการผลิต สินค้าจากทรัพยากรที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ จากภูมิปัญญาของท้องถิ่นซึ่งสะท้อนวิถีชีวิตของคนในชนบทเพื่อ แก้ปัญหาเศรษฐกิจระดับตำบลและหมู่บ้าน (จุฑาธิป ศีลบุตร, รจิตพรรณ จันทราช และจิราพร ชมพิกุล., 2553)

การทอเสื่อกก บ้านแพง ตำบลแพง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม สืบทอดมาตั้งแต่สมัยบรรพ บุรุษ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์ หมู่บ้านตั้งอยู่ใกล้แหล่งน้ำ คือบึงแพง ซึ่งเป็นแหล่งที่มีต้นผิ้อขึ้นตาม ธรรมชาติมากมาย ซึ่งต้นผิอนี้ชาวบ้านนิยมนำมาเป็นวัสดุในการทอเสื่อ เพื่อใช้ในครัวเรือน ต่อมาเมื่อมีการผลิต มากขึ้น และเป็นของฝากให้กับญาติพี่น้องที่มาเยี่ยมเยียนกัน และยังสามารถจำหน่ายและแลกข้าวเปลือกสร้าง รายได้ให้กับคนในครอบครัว ต่อมาเมื่อมีการรวมตัวในชื่อกลุ่มสตรีทอเสื่อกกบ้านแพง ผลิตเสื่อกกจำหน่ายเชิง พาณิชย์ และได้รับความนิยมจากลูกค้าเพิ่มมากขึ้น พร้อมกับสร้างรายได้ให้อย่างน่าพอใจ ต่อมาเมื่อหลาย ๆ หน่วยงานเข้ามาให้การสนับสนุนถ่ายทอดความรู้ด้านเทคนิคการผลิต ตลอดจนหาช่องทางการตลาดให้ ทำให้ กลุ่มมีการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์จากเสื่อกกให้ตรงตามความต้องการลูกค้า จนมีออเดอร์สินค้าเพิ่มมากขึ้น สำหรับสินค้าของกลุ่มที่ได้รับความนิยมและขายดี ได้แก่ เสื่อพับ เบาะนั่ง เบาะนอน หมวกควายบอย ที่รองจาน รองแก้ว ตระกร้า กระเป๋า กล่องทิชชู เป็นต้น จากการที่ผู้วิจัยได้ลงไปสอบถามกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านแพง หมู่ที่ 11 ตำบลบ้านแพง อำเภอโกสุมพิสัย พบว่าแม้ว่ามียอดขายเพิ่มมากขึ้นแต่ไม่มีการจัดการ ไม่มีการคิด ต้นทุนการผลิต และราคาขาย เพียงแต่เอาความคิดหรือความต้องการเป็นตัวกำหนดราคาทำให้เกษตรกรไม่ทราบ กำไรที่แท้จริง

จากเหตุผลสรุปดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจต้นทุนและผลตอบแทนการทอเสื่อกกของกลุ่มแม่บ้าน เกษตรกรบ้านแพง หมู่ที่ 11 ตำบลแพง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผลลัพธ์ที่ได้ทำให้ชุมชนได้ทราบ ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนและผลตอบแทนที่ได้จากการทอเสื่อกกที่แท้จริง ส่งผลให้ชุมชนสามารถนำไปใช้เป็น กำหนดแนวทางในการตั้งราคาขายให้สอดคล้องกับต้นทุนการผลิตเสื่อกกได้อย่างเหมาะสมทำให้ชุมชนเกิดการ บริหารจัดการและการควบคุมต้นทุนจากการทอเสื่อกกให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเพื่อสร้างความได้เปรียบใน การแข่งขันและเพิ่มศักยภาพการแข่งขันต่อไปอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของผู้ท้อเสือกกลายธรรมชาติแบบพับขนาด 200x200 ซม. ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านแพง หมู่ที่ 11 ตำบลแพง อำเภอกอสุ่มพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการท้อเสือกกลายธรรมชาติแบบพับขนาด 200x200 ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านแพงหมู่ที่ 11 ตำบลแพง อำเภอกอสุ่มพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
3. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อต้นทุนกระบวนการผลิตเสือกท้อเสือกกลายธรรมชาติแบบพับขนาด 200x200 ซม. ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านแพงหมู่ที่ 11 ตำบลแพง อำเภอกอสุ่มพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

วิธีการดำเนินงานวิจัย

ประชากร (Population) คือผู้ผลิตเสือก ทอทั้งต้น ลายธรรมชาติแบบพับขนาด 200x200 ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านแพง หมู่ที่ 11 ตำบลแพง อำเภอกอสุ่มพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 116 คน (สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ อำเภอกอสุ่มพิสัย : 2563)

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) คือผู้ผลิตเสือก ทอทั้งต้น ลายธรรมชาติแบบพับขนาด 200x200 ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านแพง หมู่ที่ 11 ตำบลแพง อำเภอกอสุ่มพิสัย จังหวัดมหาสารคามจำนวน 90 คน โดยใช้สูตรทาร์โยมานเน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (ยุทธ ไกยวรรณ,2552) เก็บข้อมูลโดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามโดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้ส่วนที่ 1 ข้อมูลลักษณะเฉพาะบุคคลและสภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุน และผลตอบแทนจากการท้อเสือก ทอทั้งต้น ลายธรรมชาติ และส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อต้นทุนการท้อเสือก ทอทั้งต้น ลายธรรมชาติ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ท (Likert, 1967)

การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการโดยวิธีนำแบบสอบถามลงพื้นที่ไปสอบถามมูลจากสมาชิกกลุ่มแม่บ้านท้อเสือก ทอทั้งต้น ลายธรรมชาติ โดยลงพื้นที่นำแบบสอบถามไปทำการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 90 คน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง หลังจากนั้น ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ ของแบบสอบถามทั้งหมดก่อนที่จะนำไปวิเคราะห์ เพื่อความถูกต้อง หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้รับไปทำการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

สถิติที่ใช้คือ ความถี่(Frequency)ค่าร้อยละ (Percentage)ค่าเฉลี่ย (Mean)ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)และวิธีวิเคราะห์เชิงเนื้อหา นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาคำนวณหา รายได้และต้นทุน

สรุปผลการวิจัย

ผลวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการทอเสื่อกก ทอทั้งต้น ลายธรรมชาติแบบพับขนาด 200x200 ซม. ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านแพง หมู่ที่ 11 ตำบลบ้านแพง อำเภอกอสุ่มพิสัย จังหวัดมหาสารคาม กรณีซื้อต้นกกแห้งจากพ่อค้าคนกลาง สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลลักษณะเฉพาะบุคคลและสภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจของกลุ่มผู้ทอผ้าไหมถัก

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการทอเสื่อกก ทอทั้งต้น ลายธรรมชาติแบบพับขนาด 200x200 ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านแพง หมู่ที่ 11 ตำบลแพง อำเภอกอสุ่มพิสัยจังหวัดมหาสารคามจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและสภาพทั่วไป

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	68	75.6
ชาย	22	24.4
อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	0	0
20 - 40 ปี	11	12.2
41 - 60 ปี	57	63.3
60 ปีขึ้นไป	22	24.4
วุฒิการศึกษา		
ประถมศึกษา	80	88.9
มัธยมศึกษาตอนต้น	4	4.4
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	6	6.7
สถานภาพ		
โสด	7	7.8
สมรส	80	88.9
หย่าร้าง	0	0
หม้าย	3	3.3

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการทอเสื่อกก ทอทั้งต้น ลายธรรมชาติแบบพับ ขนาด 200x200 ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านแพง หมู่ที่ 11 ตำบลแพง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคามจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและสภาพทั่วไป (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์ในการทอเสื่อกก		
1 - 5 ปี	0	0
6 - 10 ปี	3	3.3
11 - 15 ปี	16	17.8
มากกว่า 15 ปี	71	78.9
ความรู้และเทคนิคทอเสื่อกก		
พ่อและแม่	68	75.6
เพื่อนบ้าน	0	0
ญาติ	13	14.4
ศึกษาด้วยตนเอง	9	10
วิธีการจัดจำหน่าย/ขาย		
จำหน่ายด้วยตนเอง	3	3.3
จำหน่ายผ่านพ่อค้าคนกลาง	3	3.3
จัดจำหน่ายผ่านกลุ่มที่ผู้ผลิตเป็นสมาชิก	84	93.4

ผลวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะเฉพาะบุคคลสภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจของผู้ทอเสื่อกกขนาด 200 x 200 ซม. ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านแพง พบว่า ส่วนใหญ่จะเป็นเพศหญิง จำนวน 68 ราย คิดเป็นร้อยละ 75.6 มีอายุ 41-60 ปี จำนวน 57 ราย คิดเป็นร้อยละ 63.3 จบจากการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 80 ราย คิดเป็นร้อยละ 88.9 มีสถานภาพ สมรส จำนวน 80 ราย คิดเป็นร้อยละ 88.9 มีประสบการณ์ทอเสื่อกกมากกว่า 15 ปี จำนวน 71 คิดเป็นร้อยละ 78.9 ได้รับความรู้และเทคนิคการทอเสื่อกกจากพ่อแม่ จำนวน 68 ราย คิดเป็นร้อยละ 75.6 และมีการจัดจำหน่ายผ่านกลุ่มผู้ผลิตเป็นสมาชิก จำนวน 84 ราย คิดเป็นร้อยละ 93.3

ตารางที่ 2 ข้อมูลการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตและการวิเคราะห์ผลตอบแทนเสื้ออก

รายการ	จำนวนเงินเฉลี่ย(บาท)	ร้อยละ
วัตถุดิบทางตรง(DM)		
ต้นกก	28.61	11.70
รวมวัตถุดิบ	28.61	11.70
ค่าแรงทางตรง(DL)		
ค่าแรงต่อผืน	120	49.06
รวมค่าแรง	120	49.06
ค่าใช้จ่ายในการผลิต(OH)		
เส้นเอน	60.22	24.62
ด้าย	15.44	6.31
ผ้าเย็บริบเสื้อพับ	20.33	8.31
รวมค่าใช้จ่ายในการผลิต	95.99	39.24
รวมต้นทุนการผลิต	244.60	100
(DM+DL+OH)		

จากตารางที่ 2 พบว่า ต้นทุนในการลงทุนทอเสื้ออกของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านแพง เท่ากับ 244.60 บาทต่อผืน ประกอบด้วย วัตถุดิบทางตรง เท่ากับ 28.61 บาทต่อผืน ค่าแรงงานทางตรง เท่ากับ 120 บาทต่อ ผืน และค่าใช้จ่ายในการผลิต เท่ากับ 95.99 บาทต่อผืน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผลตอบแทนการทอเสื้ออก พบว่า กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านแพง มีกำไรจากการขายเสื้ออกในราคาส่ง เท่ากับ 5 บาทต่อผืน และ กำไรจากการขายเสื้ออกในราคาปลีก เท่ากับ 105 บาทต่อผืน โดยปริมาณในการทอเสื้ออกตลอดทั้งปี 1,460 ผืน จะมีผลตอบแทนจากการขายเสื้ออก กรณีขายในราคาส่ง 7,300 บาทต่อปี และ กรณีขายในราคาปลีก 153,300 บาทต่อปี มีจำนวนต้นทุนรวมจากการทอเสื้ออกตลอดทั้งปี 1,460 ผืน ต้นทุนรวม 357,116 บาทต่อปี โดยแยกเป็น ต้นทุนวัตถุดิบทางตรง 41,770.60 บาทต่อปี ต้นทุนค่าแรงงาน 175,200 บาทต่อปี ต้นทุนค่าใช้จ่ายในการผลิต 140,145.40 บาทต่อปี

ส่วนที่ 3 ข้อมูลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อต้นทุนและผลตอบแทนกระบวนการทอเสื้ออก

ข้อมูลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อต้นทุนและผลตอบแทนกระบวนการผลิตเสื้ออกโดยภาพรวมทั้ง 2 ด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) และเมื่อพิจารณาแต่ละรายด้านโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยรายการ ข้อคำถาม ดังนี้ ด้านวัตถุดิบ (ต้นกก) มีปัญหามากที่สุด ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมา ด้านแรงงาน ($\bar{X} = 3.47$) ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อต้นทุนและผลตอบแทนกระบวนการทอเสื่ออก

ปัจจัย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
ด้านวัตถุดิบ (ต้นกก)	4.31	0.71	มากที่สุด
ด้านแรงงาน	3.47	0.87	มาก
โดยรวม	3.89	0.79	มาก

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยจะเห็นว่าเกษตรกรพบว่าส่วนใหญ่จะเป็นเพศหญิง มีอายุ 41-60 ปี จบจากการศึกษา ระดับประถมศึกษา มีสถานภาพ สมรส มีประสบการณ์ทอเสื่ออก มากกว่า 15 ปี ได้รับความรู้และเทคนิคการทอเสื่ออกจากพ่อและแม่ มีการจัดจำหน่ายผ่านกลุ่มผู้ผลิตเป็นสมาชิก และการลงทุนในการทอเสื่ออก ในเขตบ้านแพง หมู่ 11 ตำบลแพง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม มีจำนวนการทอเสื่ออกตลอดทั้งปีจำนวน 1,460 ผืน มีต้นทุนรวม 357,116 บาทต่อปี โดยแยกเป็น ต้นทุนวัตถุดิบทางตรง 41,770.60 บาทต่อปี ต้นทุนค่าแรงงานทางตรง 175,200 บาทต่อปี ต้นทุนค่าใช้จ่ายในการผลิต 140,145.40 บาทต่อปี มีต้นทุนเฉลี่ยจากการทอเสื่ออกต่อผืน 244.60 บาท ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิมลกานต์ จันทร์ประเสริฐ, ทรงกลด พลพวง และสันธนะ ประสงค์สุข (2561) พบว่ากลุ่มแม่บ้านทอเสื่ออก เป็นเพศหญิง อายุ 51 ปีขึ้นไป ระดับการศึกษาประถมศึกษา (ป.4) ประกอบอาชีพเกษตรกร รายได้ของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน 3,001 – 5,000 บาท มีประสบการณ์ ในการทอเสื่ออกมากกว่า 13 ปี ในอดีตทอเสื่ออกขึ้นมาเพื่อใช้เองในครัวเรือน แลกเปลี่ยนสิ่งของกับเพื่อนบ้าน ปัจจุบันผลิต เพื่อสืบสานภูมิปัญญาพื้นบ้าน โดยมุ่งเน้นการผลิตเชิงพาณิชย์ ปัจจุบันมีผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการแปรรูปเสื่ออกเพื่อนำออกจำหน่ายของกลุ่ม เช่น เสื่อ กระเป๋า กระติบข้าว เหนียว อาสนะ ปริมาณการทอเสื่ออกตลอดทั้งปี 4,982 ผืน ต้นทุนรวม 1,215,608 บาทต่อปี โดยแยกเป็น ต้นทุนวัตถุดิบ 846,940 บาทต่อปี ต้นทุนค่าแรงงาน 298,920 บาทต่อปี ต้นทุนค่าใช้จ่ายในการผลิต 39,856 บาทต่อปี และต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน 29,892 บาทต่อปี เมื่อพิจารณาจากจำนวนผู้ที่ทอเสื่ออกจำนวน 22 คน พบว่าต้นทุนเฉลี่ยจากการทอเสื่ออกต่อผืน 244 บาท โดยแยกได้ดังนี้ ค่าวัตถุดิบเฉลี่ยต่อผืน 170 บาท ค่าแรงงานเฉลี่ยต่อผืน 60 บาท ค่าใช้จ่ายในการผลิตเฉลี่ยต่อผืน 8 บาท และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเฉลี่ยต่อผืน 6 บาท ส่งให้กลุ่มแม่บ้านทอเสื่ออก มีผลการดำเนินงานเป็นกำไรสุทธิ 528,092 บาท คิดเป็นอัตรากำไรสุทธิร้อยละ 30.29 ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของผกามาศ มูลวันดี (2560) พบว่ากลุ่มสตรีบ้านหนองเกาะน้อยมีจำนวนต้นทุนรวมจากการทอเสื่ออกจากจำนวนเสื่ออกที่ทอตลอดปี 31,900 ผืน โดยมีต้นทุนรวมทั้งสิ้น 6,261,651 บาท มีต้นทุนเฉลี่ยจากการทอเสื่ออกต่อผืน 196.29 บาท ซึ่งเมื่อแยกพิจารณา

เป็นต้นทุนแต่ละชนิดได้ดังนี้ 1.1) ค่าวัตถุดิบเฉลี่ยต่อผืน 126.89 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 4,047,791 บาท ประกอบด้วยค่าเส้นกกเฉลี่ยต่อผืน 100.91 บาท รวมเป็นเงิน 3,219,029 บาท ค่าเชือกไนลอนเฉลี่ยต่อผืน 10 บาท รวมเป็นเงิน 319,000 บาท ค่าสีเฉลี่ยต่อผืน 12.73 บาท รวมเป็นเงิน 406,087 บาท และค่าน้ำเฉลี่ยต่อผืน 3.25 บาท รวมเป็นเงิน 103,675 บาท 1.2) ค่าแรงงานเฉลี่ยต่อผืน 50 บาท จำนวนเสื้อกกที่ทอตลอดปี 31,900 ผืน รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 1,595,000 บาท ประกอบด้วยค่าแรงจากการทอเฉลี่ยต่อผืน 40 บาท รวมเป็นเงิน 1,276,000 บาท ค่าแรงจากการย้อมสีเฉลี่ยต่อผืน 6 บาท รวมเป็นเงิน 191,400 บาท และค่าแรงจากการชิงเชือกไนลอนเฉลี่ยต่อผืน 4 บาท รวมเป็นเงิน 127,600 บาท 1.3) ค่าใช้จ่ายในการผลิตเฉลี่ยต่อผืน 6.40 บาท จำนวนเสื้อกกที่ทอตลอดปี 31,900 ผืน รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 204,160 บาท ประกอบด้วยค่าไฟเฉลี่ยต่อผืน 3.53 บาท รวมเป็นเงิน 112,607 บาท และค่าแก๊สเฉลี่ยต่อผืน 2.87 บาท รวมเป็นเงิน 91,553 บาท และ 1.4) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเฉลี่ยต่อผืน 13 บาท จำนวนเสื้อกกที่ทอตลอดปี 31,900 ผืน รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 414,700 บาท ประกอบด้วยค่าขนส่งเฉลี่ยต่อผืน 10 บาทรวมเป็นเงิน 319,000 บาท ค่าถุงแพ็ค เฉลี่ยต่อผืน 2 บาท รวมเป็นเงิน 63,800 บาท และค่าเชือก เฉลี่ยต่อผืน 1 บาท รวมเป็นเงิน 31,900 บาท และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิสรุตา อรุณ รัตน์ (2550) พบว่าต้นทุนในการผลิตกระจูด ประกอบด้วยค่า วัตถุดิบ ค่าแรง และค่าใช้จ่ายในการผลิต ซึ่งต้นทุนจะคิดอยู่ 2 หลักการคือ หลักการทางบัญชีและ หลักผู้ผลิต ซึ่งความแตกต่างระหว่าง 2 หลักการ คือ หาก คิดต้นทุนในการผลิตตามหลักผู้ผลิตจะไม่มีการคิดต้นทุน ในส่วนของค่าแรงเพราะผู้ผลิตไม่มีการจ้างแรงงาน แต่จะ ใช้แรงงานในครอบครัวเป็นหลัก และจะไม่มีการคิดต้นทุน ในส่วนของราคาเครื่องรีดกระจูดด้วยแรงงานคน เพราะ ผู้ผลิตไม่เข้าใจในเรื่องของค่าเสื่อมราคา จึงไม่ได้มีการประมาณประโยชน์จากเครื่องรีดกระจูดด้วยแรงงานคน หากคิดต้นทุนตามหลักการบัญชี พบว่า เสื้อกระจูดขนาด 60X200 ซม. มีต้นทุนในการผลิตต่ำที่สุดคือ 59.28 บาท ต่อผืน มีราคาขายอยู่ที่ 30 บาทต่อผืน มีอัตรากำไรสุทธิ ร้อยละ 97.60 หากคิดต้นทุนในการผลิตเสื้อกระจูดตามหลักผู้ผลิต พบว่า เสื้อกระจูดขนาด 100X100 ซม. มี ต้นทุนในการผลิตต่ำสุดคือ 11.06 บาทต่อผืน มีราคาขาย อยู่ที่ 25 บาทต่อผืน มีอัตรากำไรสุทธิร้อยละ 55.76

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการทอเสื้อกกพบว่าต้นทุนการผลิตด้านแรงงานมีจำนวนมากที่สุด ถ้าผู้ประกอบการต้องการลดต้นทุนการทอเสื้อกกในรอบการผลิตต่อไป ควรคำนึงถึงค่าแรงเป็นอันดับแรก

1.2 ผู้ผลิตเสื้อกสามารถนำข้อมูลผลการวิเคราะห์ต้นทุนที่ได้ไปนำเสนอต่อสำนักงานเกษตรและสหกรณ์อำเภอ เพื่อหาแนวทางช่วยเหลือด้านการลดต้นทุนการผลิตต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ให้มีการศึกษาประชากรหลายกลุ่มในพื้นที่ใกล้เคียงที่ผลิตเสื้อก ขนาด 200x200 เซนติเมตร เพื่อนำข้อมูลมาเปรียบเทียบและหาวิธีการลดต้นทุนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

จุฑาธิป ศีลบุดร, รจิตพรรณ จันทราช และจิราพร ชมพิกุล. (2553). ปัจจัยของผู้นำวิสาหกิจผลิตภัณฑ์สมุนไพรชุมชนที่มีต่อความเข้มแข็งของวิสาหกิจผลิตภัณฑ์สมุนไพรชุมชน, *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย*, 30(4), 30-33.

ธัญวรรวิวัฒน์สัญญา เคนาภูมิและเสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีในจังหวัดนครราชสีมา, *วารสารวิชาการและการวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*, 9(2), 71-80.

ผกามาศ มูลวันดี. (2560). การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการทอเสื้อกของกลุ่มสตรี ในเขตพื้นที่ตำบลทุ่งวัง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์, *วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*, 12(1), 8-16.

ยุทธ ไกยวรรณ. (2552). *วิธีวิจัยทางธุรกิจ*. กรุงเทพฯ: บริษัท พิมพ์ดี จำกัด.

ยุวดีพร ธาราพงศ์, อาณัญ ศรีพิชญ์ตระกูล, มยุรี เรืองสมบัติและดรณรัตน์ พิกุลทอง. (2555). กระบวนการและรูปแบบของเสื้อกเพื่อพัฒนาสู่การออกแบบเฟอร์นิเจอร์แนวศิลปะไทยร่วมสมัย, *วารสารและการวิจัย มทร.พระนคร*, 7(2), 131-138.

วิมลกานต์ จันทร์ประเสริฐ ทรงกลด พลพวงและสันธนะ ประสงค์สุข. (2561). การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตเสื้อกกลุ่มแม่บ้านทอเสื้อก บ้านหนองเกาะ ตำบลตระเปียงเตีย อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์, *วารสารวิชาการเฉลิมกาญจนา*, 5(1), 201-206.

วิศรุต อรุณรัตน์. (2550). *ต้นทุนและผลตอบแทนการทำเสื้อกระจุตของกลุ่มเสื้อกระจุตทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ อำเภอโกสุมพิสัย. (2563). *ระบบฐานข้อมูล*. สืบค้นเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2563, จาก www.kosumphisai.mahasarakham.doae.go.th

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดมหาสารคาม. (2563). *ผลิตภัณฑ์พื้นบ้าน บ้านแพ่ง*. สืบค้นเมื่อวันที่ 11 กันยายน 2563, จาก https://www.m-culture.go.th/mahasarakham/ewt_news.php?nid=2526&filename=index.

Likert, Rensis. (1967). *The Method of Constructing and Attitude Scale: In Reading in Fishbein, M (Ed.), Attitude Theory and Measurement (pp. 90-95)*. New York: Wiley & Son.